

SZENTBÉKKÁLLA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

GAZDASÁGI PROGRAMJA 2020-2024

A település adottságai

1. A település földrajzi fekvése, bel- és külterületének leírása, természeti adottságai

1.1 A település földrajzi fekvése:

Szentbékállai község közigazgatásilag Veszprém megye, Tapolca járáshoz tartozó település. Szentbékállai összterülete 10,70 km², lakosság száma 2019. január 1-i adatok alapján 207 fő. Népsűrűsége 19,3 fő/km².

Szentbékállai a Káli-medence északi, a Boncsos-tető, a Fekete-hegy, Sátorma-hegy által körbefont területen fekszik. Közelében található a híres kőtenger. A település elhelyezkedéséből nem csupán a különleges panoráma és sok természeti látnivaló adódik, hanem olyan viszonylagos éghajlati védettség is, melynek következtében évente mintegy kétezer órányit süt a nap. Viszonylag kis kiterjedésű határa körben erdős, dombos és csak dél felé nyitott, azonban ez utóbbi nagy része mocsaras.

A tömegközlekedést a helyközi autóbusz járatok biztosítják, amelyek viszonylag kis járatszámban vehetőek igénybe. Ennek pótlását és kiegészítését szolgálhatja a falugondnoki szolgálat a falugondnoki busz igénybevételének lehetőségével a településen élők számára biztosítva jogszabályi keretek között annak használatát.

1.2. A település bel- és külterületei a statisztikai adatok tükrében

Földrészlet statisztika fekvésenként							
fekvés	földrészletek száma	egyéb önálló épületek száma	egyéb önálló lakások száma	összes terület (m ²)	legkisebb földrészlet terület (m ²)	legnagyobb földrészlet terület (m ²)	átlagos földrészlet terület (m ²)
belterület	292	0	4	328943	28	15503	1127
külterület	302	1	0	8528501	35	1406710	28242
zártkert	535	3	0	1840963	12	71902	3441
ÖSSZESEN	1129	4	4	10698407			

Földrészlet statisztika művelési áganként						
művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (m ²)	legkisebb alrészlet terület (m ²)	legnagyobb alrészlet terület (m ²)	átlagos alrészlet terület (m ²)
erdő	76	80	3267155	556	1266710	40839
fásított terület	30	32	66134	399	42027	2067
gyep (legelő)	92	107	1022058	203	112732	9552
gyep (rét)	231	241	1204650	78	185186	4999
gyümölcsös	49	51	248265	278	58592	4868
kert	57	60	57045	168	2860	951

kivett	475	477	1343492	12	220029	2818
szántó	135	177	2668172	414	149642	15074
szőlő	206	235	821436	205	36348	3495

Forrás: www.takarnet.hu

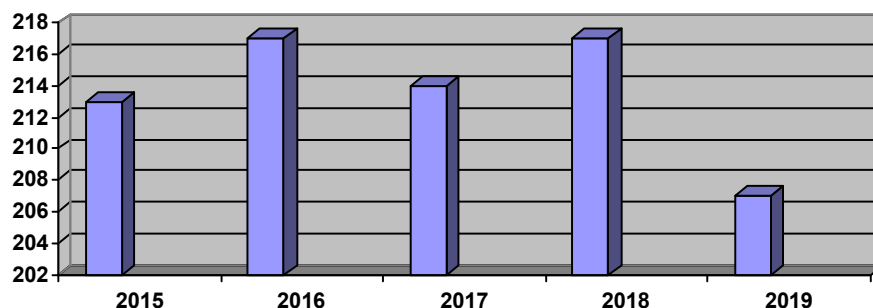
2. A település szociometriai és demográfiai leírása

A község az 1970-es évekig normál életét élte, azonban ezt követően mégis hanyatlani kezdett a falu. A munkalehetőség hiányában a lakosság a kiemelt övezetnek számító Balaton-partra vagy városokba költözött, megkezdődött az elvándorlás. A népszámlálási adatok alapján 1970-ben 465 főt számoltak, 1980-ban 337 főt, 1990-ben 264 főt, míg 2001-ben 255 főt. Közös Hivatalunk megalakulásakor 2013-ban a település létszáma: 215 fő.

Állandó lakosság száma

Év	Fő
2015	213
2016	217
2017	214
2018	217
2019	207

**Forrás:saját szerkesztés, 2020.
Kormányhivatal által közölt adatok alapján**

A

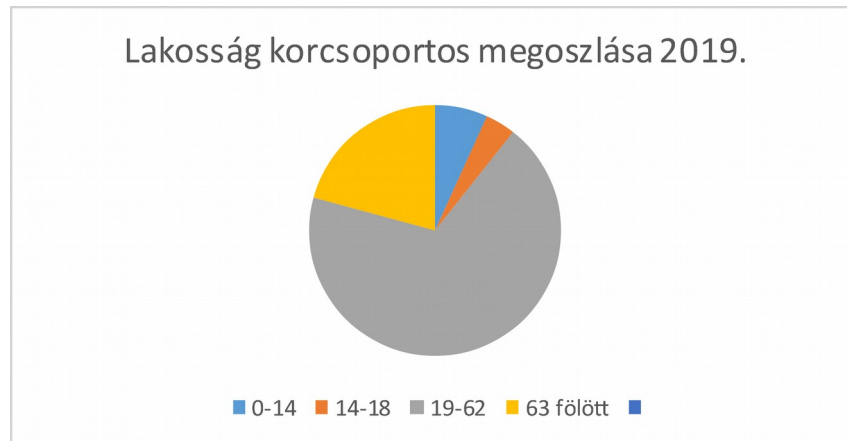
2001-es létszámadatok és a 2015-2019-es adatok alapján az állandó lakosság száma változó tendenciát mutat, jelentős csökkenést a 2019-es év mutat.

Szentbékállai település korcsoportos adatai 2019. január 1.

Korcsoportok	0-14	14-18	19-62	63-x	összesen
Állandó lakosság (fő)	14	8	142	43	207

A 2019. évi adatokból számolt %-os megoszlás a korcsoportok között a következők szerint alakul az állandó lakosság viszonylatában: a 0-14 éves korcsoport 6,8%-a, 14-18 éves korcsoport 3,9%-a (0-18 éves korcsoport összesen 22 fő 10,63%), a 19-62 éves korcsoport 68,6%-a, 63 év és a feletti korcsoport 20,8%-a.

A korcsoportos összetételt vizsgálva jól látszik, hogy a 14 év alattiak aránya alacsony a lakosságon belül. Az idősebb korosztályok aránya a település népességén belül pedig viszonylag magas. Ezek az adatok jól mutatják, hogy Szentbékálla lakosságát előregedés jellemzi. A lakosság előregedése természetesen országos jelenség, de az adatok azt mutatják, hogy Szentbékállát fokozottan érinti ez a folyamat.

Szentbékálla társadalmi helyzetét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy az állandó lakosság csökkent, az állandó lakosságon belül a korcsoportok megoszlása a település előregedési folyamatát vetítik elő.

A településen a fiatalok letelepedését gátolja a munkahelyek hiánya, a közlekedési viszonyok kötöttsége. A településen egyre jellemzőbb a megüresedett ingatlanok nyaraló ingatlanok történő megvásárlása, ezáltal az állandó lakosság drasztikus csökkenése.

3. A település gazdasági helyzete, intézményei, kulturális értékei

A település adottságaira való tekintettel az idegenforgalom és a mezőgazdaság bír nagy jelentőséggel. A településen turizmus keretében a lakosok szálláshely kiadással foglalkoznak. Ipari tevékenység nincs.

A települési hulladék kezelése az Észak-Balaton Törség Regionális Települési Szilárdhulladék Kezelési Önkormányzati Társulásban való részvétellel történik. A feladatot, mint közszolgáltató az Észak-Balaton Hulladékkezelési Konzorcium látja el. A település belterülete csatornázott.

Szentbékálla önállóan intézményt nem tart fenn. A településgazdálkodási feladatokat az önkormányzat saját alkalmazottaival, valamint a közfoglalkoztatás rendszerén keresztül látja el. Fontos feladatokat lát el a szintén önkormányzat által fenntartott falugondnoki szolgálat.

Az önkormányzat épületében a Közös Hivatal kihelyezett ügyfélfogadást tart a település lakosainak önkormányzati és államigazgatási ügyeinek intézésére.

Kiemelt közösségi színtérként szolgál a település Kultúrháza, amely a község számos rendezvényeinek helyszíne. A Községi Ház a Könyvtárnak ad helyet, melynek folyamatos fejlesztéséről a tapolcai Wass Albert Könyvtár gondoskodik Megállapodás keretében.

Az önkormányzat mint a Köveskál És Térsége Óvoda Társulás tagja óvodát tart fenn Köveskál településen. Az általános iskolás korú gyermekek a településről Zánkára és Révfülöpre járnak iskolába. Szentbékálla településnek a kötelező felvételt biztosító alapfokú intézménye Révfülöpon működik.

Az egészségügyi alapellátás keretében a háziorvosi ellátást Köveskáli háziorvosi szolgálat, a fogorvosi ellátást a Révfülöpi székhellyel működő fogorvosi szolgálat látja el ellátási szerződés keretében. A védőnői feladatok a Köveskáli székhellyel működő védőnői szolgálat által szintén ellátási szerződés keretében kerülnek ellátásra.

Szentbékálla a Tapolca Környéki Önkormányzati Társulás Tagjaként a családsegítő és gyermekjóléti feladatokat a Balaton-felvidéki Szociális és Gyermekvédelmi Szolgálat útján látja el.

A faluban járva megfigyelhetők a népi építészeti hagyományok a régi házakon, amelyek közül néhány műemlék. Országos jelentőségű műemlék a felvidéki klasszikus stílusban épült nagyméretű préház, a Birkás-pince és -lakóház. Harmonikus településképét a természeti, táji adottságok, a művi, épített elemei, valamint a szépen gondozott, nagyarányú zöldfelületei együtt alkotják. Elhelyezkedése, földrajzi-természeti értékei és kultúrája tehát méltán teszi a községet egy rendkívül kedvelt turisztikai célállomássá. A halmazfalu vidékies, nyugodt pihenést biztosító környezete máig is a legmarkánsabb és megőrizendő értékei közé tartozik. A többutcás település újabb keletű építkezései jórészt a hagyományok tiszteletében történtek.

A falu határában nyugatra fekszik a híres szentbékállai kőtenger. A település mellett emelkedik a Fekete-hegy, mely kiváló kirándulóhely. Érdekes itt felkeresni az Eötvös Károly-kilátót, mely 1950-ben bazaltkőből épült, később ezt 1978-ban vörösfenyőből készült kilátótorony váltotta fel. Innen csodálatos kilátás nyílik nemcsak a festői Káli-medencére, hanem a Tapolcai-medence tanúhegyeire, a Balatonra, a Tihanyi-félszigetre és a hegytető tavaira is.

Pénzügyi lehetőségek, vagyoni helyzete

Az Önkormányzat utóbbi öt évre vonatkozó főbb költségvetési adatait ezer forintban a következő táblázat tartalmazza:

	2015 év	2016 év	2017 év	2018 év	2019 év
Költségvetés bevételei és kiadásai					
Bevétel	59866	51582	54675	70187	62883
Kiadás	45111	34221	36165	50144	39362
Pénzkészlet 12.31-én	13790	16968	18029	19526	23185

Bevételekből

Közhatalmi bevételek (helyi adók)					
Építményadó	2742	3305	3327	3297	3173
Kommunális adó	109	0	0	0	7
Iparüzési adó	876	1539	1591	1982	2441
Idegenforgalmi adó	329	199	294	393	400
Gépjárműadó (40 %)	658	805	720	834	983
Pótlék, birság	18	73	53	54	62
Telekadó	43	56	1232	1555	954

Állami támogatások

Normatív támogatások	18125	21254	21534	21582	22077

Átengedett központi adók

Gépjárműadó	658	805	720	834	983

Pályázati támogatások

Pályázati támogatás	9307	3650	3655	13823	3291

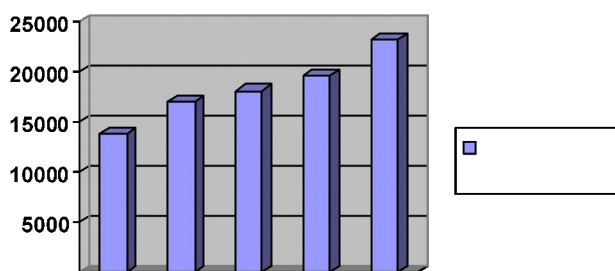
Vagyoni helyzet (nettó érték)					
Immateriális javak	0	867	1087	724	453
Tárgyi eszközök	76903	100973	250152	248498	237901
Befektetett pénzügyi eszközök	480	480	480	480	480

Vagyon szerkezete (bruttó érték)	108094	148541	310905	324549	326137
---	--------	--------	--------	--------	--------

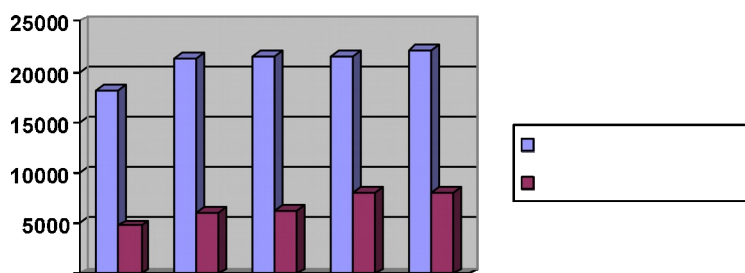
Felhalmozási kiadások	21060	6384	5559	17328	1588
------------------------------	-------	------	------	-------	------

Az Önkormányzat vagyoni szerkezetét megvizsgálva látható, hogy a vagyonunk folyamatosan növekedett a felhalmozási kiadások hatására, illetve a Szennyvíz beruházás önkormányzat részére történő átadása miatt növekedett meg nagymértékben a 2017-es évben.

Szentbékállá stabil, megbízható költségvetéssel rendelkező önkormányzat. Az év végi záró pénzkészlet alakulása az elmúlt öt évben jelentős növekedést mutat 2015. év végi pénzkészlet a 2019. év végihez képest, ami által az Önkormányzat stabil tartalékot tud képezni, illetve felhalmozási kiadásokra tudja költeni.

A bevételek vonatkozásában a két fő bevételi forrást: állami támogatások (beleértve az átengedett központi adókat is) – közhatalmi bevételek – összehasonlítva látható az állami támogatások jóval nagyobb aránya:

Gazdasági programunk anyagi forrásai:

- állami támogatás
- adóbevételek, saját bevételek
- pályázati úton elnyert támogatások

Jövőkép, megvalósítandó elképzelések, fejlesztési tervek

A Képviselő-testület fejlesztési elképzeléseit saját forrásaira, valamint lehetőség szerint pályázati támogatások igénybevételére alapozza:

1. Önkormányzati épületek felújítása lépésenként.

- Ide tartozik a volt iskola épülete, az önkormányzati hivatal és egyben orvosi rendelő, kultúrház épületének folyamatos felújítása
- Közösségi ház melléképületének felújítása
- Közvilágítás modernizálása
- Közúti táblák elhelyezése
- Focipálya rendbetétele, kandeláberek elhelyezése, körbekerítése, kamera kihelyezése az ott leparkoló gépjárművek védelme érdekében – pihenő kialakítása
- A játszótér rekonstrukciója,
- Épített kulturális örökségünk védelme, ápolása, felújítása.

2. Önkormányzat egyéb tervei.

- Töttöskáli árpádkori templomrom karbantartása; padok asztalok elhelyezése
- Velétei palotárom karbantartása;
- Kőkeresztjeink karbantartása
- Telkek kialakítása a fiatalok letelepedése érdekében

3. A turizmussal összefüggésben kiemelt célunk a bakancsos és a kerékpáros turizmus fejlesztése.

A Káli-medencében közösen a többi településsel szeretnénk végre a régóta tervezett kerékpárutat megvalósítani.

Szeretnénk a településünk határain túlra, itt-ott a szomszéd települések külterületére is átnyúló, a tavalyi évben -- „Barangolás a Kál nemzetség földjén” címmel - kialakított túra útvonalakat tovább fejleszteni. Ezzel összefüggésben erőnk szerint célunk a külterületi útjaink folyamatos karban tartása és javítása, elavult jelző táblák folyamatos felújítása és kibővítése.

A település belterületén az utóbbi években rangos díjakkal is elismert világosítási programunkat folytatni kívánjuk. Élhető, biztonságos környezetünk folyamatos megóvása, szépítése, tisztán tartása a főbb céljaink között szerepel.

3. Településünk közbiztonságának további fejlesztése

Egyrészt az utóbbi években kialakított térfigyelő kamera rendszer segítségével, mely jelenleg is továbbfejlesztés alatt áll. Másrészt a lakosságnak a tájékoztatásával, felkészítésével, a Polgárőrségünkkel és a Rendőrséggel együttműködve.

4. Közösségi élet fejlesztése

Itt is a meglévő alapokra, adottságokra építve kívánunk továbblépni. Együttműködve a lakossággal, a meglévő civil szervezetekkel, kezdeményezésekkel. A településen működő Polgárőr és Falufejlesztő Egyesületünkkel, az Ifiasszonyok Baráti Körével, a Rozmaringos asszonyok Körével, a Férfikörrel, a Boogie-woogie táncsoporttal. Rendezvényeink sikeréhez az ő részvételük elengedhetetlen. Az Önkormányzat tovább bővíti a tervezett rendezvényeinek körét. (Fánk Fesztivál, Káli Forगतag, Szüreti fesztivál, Anyák napja, Gyerek nap) A településen, különösen a nyári idegenforgalmi idényben számos rendezvény kerül lebonyolításra, mely szintén turista csalogató.

5. Testvértelepülési kapcsolatunk fejlesztése

Ennek nálunk meghatározó motorja az Önkormányzat, korábbi testvér kapcsolatunk megszakadt, de az önkormányzat tervei között szerepel Erdélyi testvér kapcsolat kialakítása. Ez szorosan összefügg a közösségi élet fejlesztésével, mivel célunk a civil szféra bevonása.

A gazdasági programot Szentbékálla Község Önkormányzata Képviselő-testülete 5/2020. (II. 11.) határozatával fogadta el.

Szentbékálla, 2020. február 21.

Sárvári Csaba
polgármester

